

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Аудиторна робота в контексті болонської системи набула своїх особливостей, які потрібно враховувати не тільки під час формування навчальних планів, а й при проведенні аудиторних занять.

Індивідуальний режим навчальної роботи, привнесений болонською системою, дозволяє студенту опановувати навчальний матеріал в особистому темпі. З розвитком самостійної навчальної діяльності у студентів (з низького рівня до високого) діяльність викладача і студента змінюється. А саме, зменшується доля участі викладача у спільній діяльності зі студентом. Від організуючої, плануючої та контролюючої вона стає більш рекомендуючою й орієнтуючою. Студент стає більш активним, тепер він виступає не об'єктом, а суб'єктом діяльності. А це, в свою чергу, сприяє підвищенню рівня розвитку самостійної роботи студентів у процесі пізнання нового, робить цей процес самокерованим, що дозволяє студентові займатися самонавчанням і в подальшому житті.

Проте, специфіка аудиторної роботи полягає в тому, що викладачеві потрібно, враховуючи різний рівень знань та інтелектуальний потенціал студентів, залучити всіх до аудиторної роботи, доступно та цікаво викласти новий матеріал й оцінити кожного індивідуально. За таких обставин ефективною є робота в міні-групах, які формуються або викладачем або студентами.

Викладач може застосувати техніки, які навчають самостійно вирішувати проблеми та приймати колективне рішення. Так, наприклад, викладач готує для студентів проблемне завдання, проблемну ситуацію. Потім об'єднує студентів у невеликі групи, у яких вони обговорюють проблему. Далі використовується метод «мозкового штурму», на цьому етапі жодне рішення або варіант не відкидається і не коментується. Після запису всіх запропонованих ідей відбувається обговорення позитивних та негативних наслідків кожної ідеї. У такий спосіб обирають найкращий варіант для вирішення проблеми.

Для роботи із студентами з низьким рівнем сприйняття матеріалу, ефективним є метод пошуку інформації, а потім відповіді на запитання. Так, для групи розробляються запитання, відповіді на які відтворюють або поповняють уже прослуханий матеріал лекції. Необхідну інформацію можна знайти в різних джерелах (нормативно-правові акти, підручники, роздаткові матеріали тощо).

Студенти об'єднуються в групи, кожна група отримує запитання згідно з темою заняття та час, необхідний для пошуку та аналізу інформації. Наприкінці заняття заслуховуються та доповнюються повідомлення від кожної групи.

Також, для групи студентів, які мають загальний рівень інтелекту нижче середнього і низький, слабку або негативну мотивацію та пізнавальний інтерес, завдання потрібно формувати таким чином, щоб вони допомагали виробляти вміння виділяти головне, узагальнювати, класифікувати і т. п. Навчальна робота повинна бути орієнтована на розвиток навичок сприйняття та відтворення матеріалу. Окрема увага педагогів повинна приділятися самооцінці знань та емоційному настрою студентів. Важливим є створення ситуації успіху.

Під час аудиторних занять неодноразово довів свою ефективність метод, пов'язаний з демонстрацією розмаїття поглядів на проблему. Цей метод слід використовувати на початку заняття для зацікавлення студентів запропонованою темою та для демонстрації розмаїття поглядів і протилежних думок. Так, розглядаючи протилежні позиції, студенти знайомляться з альтернативними поглядами, на практиці використовують уміння захищати власну позицію, вчать вислуховувати інших та отримують додаткові знання із запропонованої теми.

Кредитно-модульну систему навчання можна назвати особистісно орієнтованою, оскільки вона орієнтована на формування та розвиток студентів як суб'єктів навчального процесу і спрямована на саморозвиток, індивідуалізацію та самостійну пізнавальну діяльність. Ця система дозволяє формувати індивідуальні програми навчання, що сприяє більш глибокому оволодінню знаннями. Проте, з метою підвищення ефективності навчального процесу в цілому, та аудиторної роботи, зокрема, потрібно використовувати як індивідуальні, так і групові форми роботи зі студентами.